

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallelæ Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 3. Qualitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13167

§. 3. Qualitas.

TRIA de eâ prædicantur, quòd ferax, quòd dives, quòd populoſa.

FERAX in præſentiâ creditur, cùm tamen ab antiquis vulgo ſterilis appellaretur, & frigida. Nec immerito, erat enim obſita ſyluis ingentibus, paludibus interſcissa, ferarum denique lustris, quâm hominum habitationi magis idonea. Sed modò, nulli Europæ Regioni decedit, ſyluis magnâ ex parte excisis, ſiccatisque paludibus. Vinum etiam profert fatis generosum, ſed potiſſimū in Franconiâ, & Austrâ. Fert etiam vbiq[ue] frumentum, & hordeum, vnde optimam ceruſiam coquunt indigenæ; Cæteris præſtat quæ Torgauij *Torgau*, conficitur. Dat etiam equos generofos, & vegetos in primis, ſiue ad Rhedas, ſiue ad milites Cataphractos. Armenta hîc quoque plurima, boues, porci innumerii, vnde celebrantur in primis pernæ Moguntinæ, & Vestphalicae.

DIVES. Fructu olim in Germaniâ quæſitæ auri, argentique fodinæ: in præſentiâ tam multæ apertæ ſunt, vt ferè nusquam plures: præcipuæ in Alſatiâ, Saxoniâ, Mifnia, Bohæmia, Bauariâ. Habet quoque ſalinas nobiles, vnde multæ pecuniaæ colliguntur, vt Laueburgi, & Salinis vulgo *Hall*, in Saxoniâ, Tirolensi Comitatu, Sueviâ, Austrâ, & Salisburgo Bauariæ. Olim vœtigal Imperij erat ſexaginta doliorum auri, hoc eſt ſexagies centies milie Florenorum aureorum, quos vocant *Coldugen*, & 64. aſſibus noſratibus respondent: nunc verò ſic imminuta ſunt illa vœtigalia, vt vix ſufficient vere dariſ alendis: & niſi Imperator aliunde patrimonium haberet, non poſſet dignitatem ſuſtinere. Germaniam tamen ditissimam eſſe arguunt prædæ, iam inde per tot annos abductæ.

POPVLOSA. Tempore Caroli Quinti 150. hominum millia ſub duobus signis habuit. Maximilianus contra Turcas 100. peditem millia, 15 Equitum eduxit. Sed noſtrâ ætate dum Palatinus Comes tentaret Bohæmiam, trecenta hominum millia vidit, & gluit Germania. Hîc porrò non computantur Heluetij, qui 100. armatorum millia ſcribere dicuntur, certè vnuſ pagus Bernensis octodecim millia exercitatiſſimorum militum emittere poſteſt.